

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü

Sayı: B.09.0.ÇED.0.12.03-010.06-21038
Konu: 2013 Yılı Egzoz Gazı Emisyon
Ölçümleri Genelgesi

GENELGE
(2012 / ...)

Hava kirliliğinin başlıca sebeplerinden birisi olan motorlu taşıt kaynaklı egzoz emisyonları özellikle trafiğin yoğun olarak yaşandığı kent merkezlerinde önemli bir çevresel problem oluşturmaktadır. Motorlu taşıtlardan kaynaklanan egzoz emisyonlarının azaltılmasında egzoz gazı emisyon ölçümleri ve denetimleri büyük önem taşımaktadır.

4 Temmuz 2011 tarih ve 27984 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’nin Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü’nün görevlerinin tanımlandığı 9’uncu Maddesinin (h) bendi gereğince “Motorlu kara taşıtları egzoz emisyonlarının belirlenen standartlara uygunluğunu belgelemek, izlemek ve denetlemek.” görevi Genel Müdürlüğümüze verilmiştir.

13.05.2006 tarih ve 26167 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile de egzoz gazı emisyon ölçümü uygulamaları ve bu uygulamaların denetlenmesine ilişkin düzenlemeler getirilmiştir.

Bakanlığımızca Çevre Mevzuatının AB Mevzuatına uyum çalışmaları da dikkate alınarak hazırlanan “Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği” 04.04.2009 tarih ve 27190 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yukarıda bahsedilen Kanun ve Yönetmelik çerçevesinde; trafikte seyreden motorlu taşıtların hava kirliliğine olabilecek olumsuz etkilerinin azaltılması ve hava kalitesinin korunmasına yönelik gerekli tedbirlerin alınması gayesiyle aşağıda belirtilen hususlara uyulması önem arz etmektedir.

Egzoz gazı emisyon ölçümü yapmak üzere başvuru yapacak istasyonların TS 12047 “Yetkili Servisler-Motorlu Araçlar İçin- Kurallar” standardını sağlayan sabit istasyon veya TS EN ISO/IEC 17020 “Çeşitli Tipteki Muayene Kuruluşlarının Çalıştırılmaları İçin Genel Kriterler” standardını sağlayan sabit veya Mobil Araç Muayene İstasyonu olması gerekmektedir.

Yeni egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi düzenlenebilmesi için istasyon yetkilisince, TS 12047 “Hizmet Yeterlilik Belgesi”nin veya TS EN ISO/IEC 17020 belgesi ile Ulaştırma Bakanlığı’nın verdiği “İşletme Yetki Belgesi” veya “Geçici İşletme Yetki Belgesinin” verildiği kurumca onaylanmış bir sureti ile Valiliğe (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne) müracaat edilmesi gerekmektedir. Müracaatı takiben, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü personeli tarafından istasyon yerinde incelenir; istasyonun egzoz gazı emisyon ölçümü yapılabilecek gerekli altyapı ve personele sahip olduğunun, gerekli diğer şartları sağladığının tespiti ve uygun görülmesi halinde Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile istasyon yetkilisi arasında protokol düzenlenir. Egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi ücreti Bakanlıkça belirtilen hesaba yatırılır. Yetki belgesi ücretinin ödendiğini gösterir dekontun bir nüshası, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne teslim edilir.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce “Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi” düzenlenir. Düzenlenen belge istasyon yetkilisine teslim edilir. Belge İstasyonda ölçüm yapılan alanda görülebilecek bir yere asılır.

“Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında; ilgili yönetmeliğin ekinde yer alan araç tiplerinden en az biri için TS 12047 standardını sağlayan yetkili servislere Yetki Belgesi verilmektedir. Söz konusu yönetmelik gereğince traktör servislerine Egzoz Gazı Emisyon Yetki

Belgesi düzenlenmeyecektir. Ancak, mevcut traktör servislerine verilmiş olan yetki belgesinin süresi düzenlendiği tarihten itibaren 3 yıldır. Bu süre sonunda Egzoz Gazı Emisyon Yetki Belgesi geçersiz hale gelecektir ve bu servislerin egzoz gazı emisyon ölçüm faaliyetlerine son verilecektir.

Araç Muayene İstasyonları tarafından egzoz gazı emisyon ölçümü yapılmak istenmesi durumunda her bir araç muayene istasyonu için ayrı ayrı başvuru yapılması gerekmektedir. Özelleştirilen araç muayene istasyonları Ulaştırma Bakanlığınca verilen “İşletme Yetki Belgesi”ni alıncaya kadar “Geçici İşletme Yetki Belgesi” ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne başvurdukları takdirde egzoz gazı emisyon ölçüm yetki belgesi düzenleme işlemleri Yönetmeliğin 10’uncu Maddesi’ne ve Bakanlığımızın 26 Mart 2010 tarih ve 5018 sayılı yazısına göre yürütülür. “Geçici İşletme Yetki Belgesi”nin geçerlilik süresi 1 yıl (12 ay) olup, ilgili akreditasyon sağlandıktan sonra, istasyona verilen Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesinin geçerliliğinin devamı için “İşletme Yetki Belgesi” ve TS EN ISO/IEC 17020 belgelerinin yetki belgesinin verildiği kurumca onaylanmış bir sureti Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne sunulmak zorundadır. Ayrıca, yetki belgesi halihazırda geçerli olan yetkili servisler ve araç muayene istasyonlarının egzoz gazı emisyon ölçümlerinde aksama yaşanmaması açısından EK-1’de yer alan protokol, taraflarca 01.01.2013’den 31.12.2013 tarihine kadar geçerli olacak şekilde 1 Ocak 2013 tarihinden önce de imzalanabilir. 01.01.2013 tarihi itibarıyla yeni tarihli protokol imzalanana kadar yetkili istasyonlar tarafından egzoz gazı emisyon ölçümü yapılamaz ve Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri tarafından söz konusu istasyonlara pul satışı yapılamaz.

5442 sayılı İl İdaresi Kanunu uyarınca hizmetlerin yürütülmesini düzenleyen tebliğ, genelge ve talimatların uygulanmasından illerde Valilikler yetkili ve sorumludur. Bu sorumluluk çerçevesinde egzoz gazı emisyon ölçümleri ile ilgili uygulamalar aşağıda belirtildiği gibi gerçekleştirilecektir;

*Egzoz gazı emisyon ölçüm işlemi yapacak her istasyonun Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesini kolayca okunup görünecek şekilde asması zorunludur.

*Yönetmeliğin ilgili maddesine göre Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesinin geçerlilik süresi düzenlendiği tarihten itibaren 3 (üç) yıldır. Süre bitiminde, talep halinde yeterlilik koşulları devam ediyorsa Egzoz Gazı Emisyonu Kontrolü Yönetmeliği çerçevesinde Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi yenilenir. 3 yıllık bu süre içerisinde herhangi bir revizyonun olması söz konusu ise, belgenin arkasına revizyon tarihi ve belgenin geçerliliğinin bitiş tarihi belirtilmelidir.

*Yetki belgesi almış istasyonlara verilen pullar bir kerede en az 100 adet ve katları halinde, ruhsatlar 50 adet ve katları halinde verilmelidir. Olası bir pul kaybı halinde, kaybolan pulların seri numaraları İl Müdürlüğüne bildirilmeli, İl Müdürlüğünce 80 İl Valiliğine, bulunduğu ilin Emniyet Müdürlüğüne ve İl Jandarma Komutanlığına bilgi verilmelidir.

*Egzoz gazı emisyonu ölçümü sonucunda, ölçüm sonuçları standartlara uygun çıkan araçlara, Bakanlığımız tarafından hazırlattırılan hologramlı Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Pulu, Motorlu Taşıt Egzoz Emisyon Ruhsatındaki işaretli bölüme istasyon yetkilisince yapıştırılacak ve onaylanacaktır.

*Elektrikli araçlar ve Hava alanlarında bulunan özel kullanıma haiz plakasız araçlar için Egzoz Emisyon Ölçüm Pulu ve Egzoz Emisyon Ruhsatı düzenlenmez.

*Bakanlığımızın bastırmış olduğu Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Pulları ve Motorlu Taşıt Egzoz Emisyon Ruhsatı dışında, pul/ruhsat bastıran ve kullananlar/kullanımına yol açanlar, daha önceden kullanılmış olan bir pulu ya da ruhsatı tekrar kullananlar hakkında mer’i mevzuat çerçevesinde işlem yapılacaktır.

*Yönetmeliğin ilgili maddesi uyarınca Motorlu Taşıt Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Pulu Bedeli, 2013 yılı için KDV dahil 32 TL (otuziki Türk Lirası) olarak belirlenmiştir.

*Egzoz gazı emisyon ölçümlerinde, motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ölçüm işlemi bedeli olan KDV dahil 32 TL’nin (otuziki Türk Lirası) 19 TL’ si (ondokuz Türk Lirası) pul bedeli ve işletme gideri olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Döner Sermaye İşletmesinin ilgili hesap numarasına yatırılacak, 13 TL’ si (onüç Türk Lirası) ise Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesinin düzenlendiği ölçüm istasyonlarına bırakılacaktır.

*Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi verilen istasyonlar pul bedellerini, (19 TL x satın alınan pul sayısı = toplam pul bedeli), peşin olarak Döner Sermaye İşletmesinin ilgili hesap numarasına yatırmalarını müteakip, banka dekontunun bir örneği ile Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine başvurarak egzoz gazı emisyon ölçüm pullarını temin edebileceklerdir.

*Ölçüm yetkisi devam eden istasyonların 2012 yılında almış oldukları ancak 01.01.2013 tarihi itibarıyla kullanamadıkları egzoz gazı emisyon ölçüm pul sayısının 1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla tespit edilerek, 2013 yılı için belirlenen pul bedeli arasındaki farkın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Döner Sermaye İşletmesinin ilgili hesap numarasına yatırılması gerekmektedir.

*Egzoz gazı emisyon ölçüm pulları ve egzoz emisyon ruhsatları posta veya kargo ile gönderilememektedir. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri, egzoz gazı emisyon ölçüm pulları ve motorlu taşıt egzoz emisyon ruhsatlarını görevlendirdikleri personel aracılığı ile Bakanlığımızın ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Ölçüm ve İzleme Dairesi Başkanlığı, Hava Kalitesi İzleme Şube Müdürlüğünden elden teslim alacaklardır.

*Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Pulları, Motorlu Taşıt Egzoz Emisyon Ruhsatı ve Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İzleme Çizelgesi (EK-2) Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce yetki verilen ve protokolü imzalayan istasyon yetkililerine tutanakla teslim edilecektir.

*Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri satılan pul bedellerine ait Fatura Bilgi Formu ve eki dekontu en geç ertesi gün il döner sermaye işletmesine gönderecek; İl Müdürlüğü döner sermaye işletmesince düzenlenecek fatura ise ilgiliye gönderilecektir.

*Egzoz gazı emisyon ölçüm işlemi sonucu sınır değerlere uygun çıkmayan taşıt işleteni, taşıtının gerekli bakımını ve egzoz emisyon ölçümünü bir ay (30 gün) içerisinde yaptırmakla yükümlüdür. Bu süre ölçüm yapan istasyonca tutanakla tespit edilerek, tutanağın bir örneği taşıt işletenine verilir. Tutanağın diğer nüshası istasyon işleteni tarafından işlemin takibi için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne bildirilir. Taşıt işleteni bir ay içerisinde aynı istasyonda yapılacak en fazla 3 ölçüm için herhangi bir ücret ödemez. Taşıt sahibi için ayrılan pulların 1 aylık süre içinde alınmaması halinde, pullar istasyon sahibi tarafından İl Müdürlüğüne teslim edilir. İl Müdürlüğü tarafından en az bir Şube Müdürü, bir Teknik Personel olmak üzere toplam 3 personel huzurunda imha edilerek tutanak altına alınır ve tutanağın bir kopyasını üst yazıyla Bakanlığa bildirir.

*2013 yılı için Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi bedeli KDV dahil 2.800 TL (ikibinsekizyüz Türk Lirası) olarak belirlenmiştir. Söz konusu belge için, Valiliklerce uygun bulunan ve EK-1'deki protokolü imzalayan istasyon sahipleri Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, Döner Sermaye İşletmelerinin ilgili hesap numarasına KDV dahil 2.800 TL (ikibinsekizyüz Türk Lirası) bedelin yatırılmasını müteakiben banka dekontunu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne teslim edeceklerdir.

*Motorlu taşıt egzoz gazı emisyon ruhsatı Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi verilen istasyonlar tarafından Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerinden bedeli karşılığında alınabilecektir. Yönetmeliğin ilgili maddesi uyarınca Motorlu Taşıt Egzoz Emisyon Ruhsatı bedeli, 2013 yılı için KDV dahil 5 TL (Beş Türk Lirası) olarak belirlenmiştir.

*Motorlu taşıt egzoz emisyon ruhsatı ilk kez verildiğinde veya yenilendiğinde bedeli karşılığı verilir ve bedelinin tamamı illerdeki Bakanlığa ait döner sermaye bütçesine gelir kaydedilir. Bu ücret istasyon yetkilisinden peşin olarak tahsil edilir. Bir önceki yılın ölçümlerinin takibi açısından motorlu taşıt egzoz emisyon ruhsatlarının üzerindeki pul yapıştırma yerleri dolana kadar ruhsatların kullanılması gerekmektedir. Pul yapıştıracak yeri kalmayan ruhsatlar, istasyon sahibi tarafından saklanarak bir aylık periyotlar halinde İl Müdürlüklerine iade edilecektir. Ruhsat üzerinde yer alan araç bilgilerinde değişiklik olması durumunda, değişikliklerden sonra yapılacak olan ilk egzoz gazı emisyon ölçümünde, bedeli mukabil ruhsat yenilenir.

Ayrıca, 5491 sayılı Kanun ile değişik 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20. Maddesi (a) bendi uyarınca yönetmelikte belirlenen standartlara aykırı emisyonu sebep olan motorlu taşıt sahiplerine idari para cezası herhangi bir süre verilmeksizin uygulanmalıdır.

2013 yılında egzoz gazı emisyon ölçümlerine ve taşıtların egzoz gazı emisyon ölçüm pulu bulunup bulunmadığına ilişkin denetimlerde gerektiğinde Bakanlık da denetim yapabilecektir. Yönetmelikte belirtilen usul ve esasların geniş kitlelere duyurabilmesi ve uygulanabilmesi için

gerekli hususlar ve verilecek cezalar konusunda kamuoyu bilgilendirilmelidir. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri ve İl Emniyet Müdürlükleri ile işbirliği halinde aylık ortak bir denetim programı oluşturulmalı, plan dahilinde denetimler yapılmalı, Bakanlığımızca hazırlanmış olan ve <http://egzoz.cevre.gov.tr/> adresindeki yazılıma bilgilerin eksiksiz olarak zamanında girişi yapılmalıdır.

Denetimlerin; kamu, resmi araçlar, özel/kamu toplu taşıma araçları ve şahıs taşıtları (binek, ağır vasıta) farkı gözetilmeksizin yapılması önem arz etmektedir.

Ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 27 inci Maddesi uyarınca Mahalli Çevre Kurulları Bakanlığımıza bağlı sürekli kurul olarak belirlenmiş olup, çalışmalarının yönlendirilmesi yetkisi Bakanlığımıza aittir. Bu nedenle, egzoz gazı emisyon ölçüm hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin Mahalli Çevre Kurullarının Bakanlığın belirlediği düzenlemelerden farklı veya bu düzenlemelere aykırı kararlar alması mümkün değildir.

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi verilen ve iptal edilen istasyonlara ait bilgiler Bakanlığa en geç 1 ay içerisinde bildirilecektir.

Bu Genelge ile 2011/22 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu çerçevede, motorlu kara taşıtlarının egzoz gazı emisyonlarının ölçümleri ve yetki verilen ölçüm istasyonlarının denetlenmesinden Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı yetkili ve sorumlu olup, bu Genelgenin illerimizde titizlikle uygulanması ve 2013 yılında egzoz gazı emisyon ölçüm ve denetim işlemlerinin aksatılmadan yürütülmesi amacıyla yukarıda belirtilen konulara dikkat edilmesi hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EKLER:

- 1-Egzoz Gazı Emisyon Ölçümlerine Dair Protokol Örneği
- 2-Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm İzleme Çizelgesi (1 adet- 1 sayfa)
- 3-Egzoz Gazı Emisyon Ölçümü ile İlgili Denetim-Ceza Çizelgesi (1 adet- 1 sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

-81 İl Valiliği

Bilgi:

- İçişleri Bakanlığı
- Ulaştırma Bakanlığı
- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.
- Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü

.../12/2012	Çevre Müh.	İ.ÇAÇAN
.../12/2012	Şb.Md.V.	M.TEKİN
.../12/2012	D.Bşk.V.	O.KOÇHAN
.../12/2012	Gn.Md.Yrd.V.	N.KUNT
.../12/2012	Gn. Md.	M.SATILMIŞ
.../12/2012	Müst. Yrd.	S.KADIOĞLU
.../12/2012	Müsteşar	E.TIRAŞ
.../12/2012	Bakan Yrd.	M.BALTA